

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การประเมินผลโครงการฟื้นฟูอาชีพภายหลังการพัก ชำระหนี้: กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในอำเภอ แม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ผู้เขียน	นายพัฒนศิริ ดำรงประเสริฐ
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	อาจารย์ ดร.ปรีชา เจริญเจริญ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ถึงระดับประสิทธิผลในการดำเนินงาน โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์หลังการพักชำระหนี้ ปี 2545 ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ปี 2545 ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 3) เพื่อศึกษาปัญหาของการดำเนินงานตาม โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์หลังการพักชำระหนี้ ปี 2545 ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพภายหลังการพักชำระหนี้ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 94 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ด้วยค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐาน ด้วยวิธีเปรียบเทียบข้อมูลหาผลต่าง ผลการศึกษา พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40-49 ปี เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน มีแรงงานเกษตรในครัวเรือน 1-2 คน มีที่ดินถือครองใช้เพื่อการเกษตร 1-2 ไร่ มีอาชีพหลักในครัวเรือนเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไป มีอาชีพเสริมเป็นอาชีพเลี้ยงสัตว์ มีแหล่งรายได้มาจากทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกิน 20,000 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อปี 20,001-30,000 บาท มีหนี้สินจำนวน 30,001-50,000 บาท และก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีเงินออม

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานโครงการฯ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่นำเงินที่ได้จากโครงการฯ ไปซื้ออุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์ มีการนำสัตว์ไปจำหน่ายและนำไปบริโภค และมีเหลือไว้ทำพันธุ์หรือเหลือไว้ใช้ประโยชน์อื่นๆ มีรายได้เฉลี่ยต่อปีหลังเข้าร่วมโครงการฯ ไม่เกิน 20,000 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อปีจำนวน 20,001-30,000 บาท และมีเงินออมกับไม่มีเงินออมหลังเข้าร่วมโครงการฯ เท่ากัน โดยเงินออมที่มีส่วนใหญ่มิไม่เกิน 5,000 บาท

เมื่อจำแนกข้อมูลตามความคิดเห็นต่อโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี
เงินออมมากขึ้น และมีการขยายผลผลิตรวมด้านการเลี้ยงสัตว์มากขึ้น และ ภูมิหลังทางด้าน
เศรษฐกิจและสังคมทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการฯ แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ คือ

1. ควรมีการสนับสนุนอาหารสัตว์ เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ ยาและวัคซีน หรือมีแหล่ง
จำหน่ายในราคาถูกสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการฯ โดยเฉพาะ
2. ควรมีตลาดรองรับ และประกันราคาผลผลิต
3. ควรมีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการฯ อย่างต่อเนื่อง โดยให้มีเจ้าหน้าที่
ปศุสัตว์เข้าไปดูแล ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา เป็นต้น
4. ควรเปลี่ยนลักษณะ โครงการให้เป็นการให้เงินทุนในการดำเนินโครงการแทน

Independent Study Title	An Evaluation of Post-moratorium Occupational Revival Program: A Case Study of Livestock Farmers in Mae Sariang District, Mae Hong Son Province
Author	Mr.Pattanasiri Domrongprasert
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Lecturer Dr.Preecha Jengjalern

ABSTRACT

The purposes of this independent study are as follows:

1. To analyze the level of effectiveness of the management of Post - Moratorium Occupational Revival Program(PMORP): A Case Study of Livestocks Farmers in Mae Sariang District, Mae Hong Son Province.
2. To analyzed the farmers' attitude toward the performance of the PMORP
3. To study the problems of the PMORP implementation

Questionnaire survey was used to collect data from the sample of 94 cases. Data were then analyzed with the SPSS Program, using descriptive statistics such as frequencies, percentages and arithmetic mean etc. to describe characteristics of the data and inferential statistics, such as chi-square to test hypotheses. The results of the study revealed that:

Most of the surveyed sample are male, 40-49 yeas old, with primary school education. These people were heads of the households and the family size was 3-4 people. Most of them worked on farms with the average land holdings of 1-2 rais.

Before joining the program, the people's average annual income was about 20,000 bath and their annual expense was between 20,000-30,000 bath. Most of them were in debts between 30,00-50,000 bath and could not save any money. After joining the program, the quality of life was much improved. Even though the income and expenditure did not change much some of them had enough money to buy farming equipment and could get surplus of meat products for family consumption. Many people could have small savings or about 5,000 baht and most respondents have positive attitude toward the Program at the medium level. Most of them could

save some money and could raise more animals. However, farmers with different socio-economic backgrounds received benefits from the program differently.

Suggestions by surveyed sample are:

1. The program should provide the equipment, drug and vaccine or inform farmers about the suppliers that sells these materials inexpensively.
2. The program should find markets for the products or guarantee the minimum price of the products.
3. The program should closely monitor the management of the program by sending livestock officers to supervise, give advice and help solving the problems. personal source.
4. The program may try to support farmers with small capital for investment.